

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТӨХИРУУЛАГЧ АГЕНЦЛАГ
**БИЕЙН ТАМИР, СПОРТЫН УЛСЫН ХОРООНЫ
ДАРГЫН ТУШААЛ**

2021 оны 05 сарын 13 өдөр

Дугаар А/121

Улаанбаатар хот

Дүрэм батлах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх хэсэг, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.6 дах заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Биеийн тамир, спортын салбарын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын дүрэм”-ийг хавсралт ёсоор баталсугай.
2. Энэхүү дүрмийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын хэлтэс /Н.Батсүх/-т даалгасугай.
3. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн захиргааны удирдлагын газар /Г.Одбаатар/-т үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Ц.ШАРАВЖАМЦ

Биеийн тамир, спортын улсын хорооны
даргын 2021 оны 09 дугаар сарын 13-ны
өдрийн 14 дугаар тушаалын хавсралт

БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН УЛСЫН САЛБАРЫН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ДҮРЭМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү дүрэм нь Биеийн тамир, спортын салбарын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын хэлтэс /цаашид “нэгж” гэх/-ийн үйл ажиллагааны зорилго, хамрах хүрээ, зарчим, зохион байгуулалт, нэгжийн дарга, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний мэргэжилтэн /цаашид “мэргэжилтэн” гэх/, дотоод аудиторын эрх үүргийг тодорхойлж, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит, санхүүгийн төлөвлөгөөт болон захиалгат хяналт, шалгалтын үйл ажиллагааг явуулах, хөндлөнгийн аудитын байгууллагатай хамтарч ажиллахтай холбогдох харилцааг зохицуулна.

Хоёр. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын
үйл ажиллагааны зорилго

2.1. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын үйл ажиллагаа нь Монгол Улсын болон салбарын хөгжлийн бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийх, байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаа, хөрөнгө оруулалтад санхүүгийн хяналт шалгалт, дотоод аудит хийх, зөвлөмж, дүгнэлт өгөх, эрсдэлийн удирдлагаар хангаж, тухайн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Гурав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын
үйл ажиллагааны зарчим, хамрах хүрээ

1.1. Баримтлах зарчим

3.1.1 Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын үйл ажиллагаа нь ил тод, бие даасан, хараат бус байж, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, хяналт шалгалт, аудитын дүнг бодитой, үнэн зөв, шударгаар тайлагнах, багаар ажиллах зарчим баримтална.

3.2. Хамрах хүрээ

3.2.1. Биеийн тамир, спортын улсын хороо

3.2.2. Аймаг, нийслэл, дүүргийн биеийн тамир, спортын хороод

3.2.3. Харьяа улсын төсөвт үйлдвэрийн газар, төрийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар

3.2.4. Засгийн газрын тогтоол болон төрийн зарим чиг үүргийг гэрээний үндсэн дээр санхүүжилт авч, хэрэгжүүлж байгаа төрийн болон төрийн бус байгууллагуудад хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит хийнэ.

Дөрөв. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын нэгжийн удирдлага, зохион байгуулалт

4.1. Биеийн тамир, спортын улсын хорооны дарга дэргэдээ байгууллагын зорилт, чиг үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон асуудлаар түүнд зөвлөх, санал дүгнэлт гаргах үүрэг бүхий Дотоод аудитын хороо байгуулан ажиллуулж болно. Дотоод аудитын хорооны бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг хорооны дарга батална.

4.2. Дотоод аудитын хороонд тухайн шатны төсвийн шууд захирагч, дотоод аудитын нэгжийн дарга, Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газар, холбогдох бусад байгууллагын албан тушаалтан, хараат бус салбарын эрдэмтэн, мэргэжлийн холбоод, иргэдийн төлөөллийг оролцуулна. Хорооны бүрэлдэхүүн нь сондгой тооны гишүүдтэй байна.

4.3. Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хамрах хүрээний байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хийсэн аудитын нэгдсэн тайланг биеийн тамир, спортын улсын хорооны Дотоод аудитын хороогоор хэлэлцүүлэн биеийн тамир, спортын улсын хорооны даргад тайлагнах;

4.4. Биеийн тамир, спортын улсын хороо, түүний харьяа байгууллага болон холбогдох гэрээний үндсэн дээр улсын болон орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг спортын холбоодын үйл ажиллагаа болон санхүүжилтэд хяналт тавина.

4.5. Хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг.

Тав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл

5.1. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг дараах үйл ажиллагааны чиглэлийн хүрээнд хийнэ.

5.1.1. Засгийн газрын 2020 оны 206 тоот тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ыг үндэслэн “Биеийн тамир, спортын байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх журам”-н дагуу салбарын байгууллагуудын хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, зөвлөмж, дүгнэлт өгөх;

5.2. Дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтыг дараах чиг үүргийн хүрээнд хийнэ.

5.2.1. Хууль, тогтоомж, дүрэм, журам, стандарт, гэрээг мөрдөж байгаа байдал, хэрэгжилтийн хяналт, хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, бүртгэл, ашиглалт, зарцуулалтын байдал;

5.2.2. Төсөв, санхүүгийн холбогдолтой хууль, тогтоомж, Засгийн газрын шийдвэр, тэдгээрийг үндэслэн эрх бүхий байгууллагаас гаргасан дүрэм, журам, заавар, стандартын хэрэгжилтэд хяналт тавих, төсвийн хөрөнгөөр хийгдэж байгаа үйл ажиллагаа болон санхүүжилт, зарцуулалт, үр ашигтай байдал;

5.2.3. Байгууллагын өглөг, авлагын байдалд хяналт тавих;

5.2.4. Байгууллагын орлогын төлөвлөлт, төвлөрүүлэлт, хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт тавих;

5.2.5. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилт, зарцуулалт, түүний үр ашгийн байдалд хяналт тавих;

5.2.6. Санхүү, төсөв, төрийн сангийн үйл ажиллагааны үнэн зөв, найдвартай байдал;

5.2.7. Анхан шатны болон нягтлан бодох бүртгэлийн хөтлөлт, санхүүгийн тайланд хяналт тавих;

5.2.8. Байгууллагын эрсдэлийн удирдлагын тогтолцооны үр ашигтай байдал;

5.2.9. Байгууллагын шийдвэрээр тусгайлан явуулах, дотоод хяналт, засаглалын байдалд болон холбогдох стандартын хүрээнд тодорхойлсон бусад аудит

Зургаа. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын нэгжийн ажилтнуудын эрх, үүрэг

6.1. Мэргэжилтэн, дотоод аудитор нь дараах эрхтэй байна.

6.1.1. Биеийн тамир, спортын улсын хороо, түүний харьяа байгууллага болон спортын холбоодын үйл ажиллагаатай танилцах;

6.1.2. Холбогдох ажилтан, албан хаагчтай уулзалт, ярилцлага хийх;

6.1.3. Бичмэл болон цахим баримт, мэдээлэл, материалыг гаргуулан авах, хяналт шалгалт хийх объектод саадгүй нэвтрэх;

6.1.4. Санхүүгийн тайлан, баримтыг баталгаажуулахтай холбоотой баримт бичигтэй танилцах хүсэлтээ холбогдох банк, санхүүгийн байгууллагад нэгжийн даргаар уламжлуулан тавих;

6.1.5. Аудитын үйл ажиллагаанд шаардлагатай байр, тоног төхөөрөмж, хэрэгслийг ашиглах;

6.1.6. Өмнө хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлт, зөвлөмж дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийг дүгнэх, дотоод аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хангалтгүй биелүүлсэн албан тушаалтанд хариуцлага тооцох санал хүргүүлэх;

6.1.7. Санхүүгийн хяналт шалгалтаар тогтоосон акт, албан шаардлага, зөвлөмжийг хангалтгүй биелүүлсэн албан тушаалтанд хариуцлага тооцох саналыг эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлэх;

6.1.8. Мэргэжилтэн, дотоод аудитор нь тухайн чиглэлээр улсын байцаагчийн эрхтэй байж болно;

6.1.9. Хууль тогтоомжоор олгогдсон бусад эрх;

6.2. Мэргэжилтэн, дотоод аудитор нь дараах үүрэгтэй байна.

6.2.1. Үйл ажиллагаандаа Төрийн албаны тухай хууль, бусад хууль тогтоомж, байгууллагын ёс зүйн дүрэм, олон улсын дотоод аудитуудын институтээс гаргасан дотоод аудиторын ёс зүйн дүрмийг чанд баримтлах;

6.2.2. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын явцад олж авсан мэдээллийн нууцыг хадгалах;

6.2.3. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтын явцад танилцсан, олж авсан бүх баримт бичиг, мэдээллийг зөвхөн хяналт шалгалтын болон дотоод аудитын үйл ажиллагаанд ашиглах;

6.2.4. Мэргэжлийн мэдлэг, чадвараа тасралтгүй дээшлүүлэн хөгжүүлэх;

6.2.5. Аливаа асуудалд шударга, бодит байдалд нийцүүлэн хандаж, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид ажиллах, аудитын үнэлэлт, дүгнэлт, зөвлөмжийг хууль тогтоомж болон баримт нотолгоонд үндэслэн гаргах;

6.2.6. Аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд нөлөөлсөн аливаа дарамт, шахалт, зохимжгүй нөлөөллийн талаар дотоод аудитын нэгжийн даргад, шаардлагатай тохиолдолд Биеийн тамир, спортын улсын хорооны даргад мэдээлэх;

6.2.7. Санхүүгийн хяналт шалгалтын тэмдэглэл нь нэг бүрчилсэн акт, танилцуулга, аудитын зөвлөмжийг хууль тогтоомж болон баримт нотолгоонд үндэслэн гаргах;

6.2.8. Хяналт шалгалтын танилцуулга, бусад баримт бичгийг (шалгалтын тэмдэглэл, нэг бүрчилсэн акт, албан шаардлага) зохих журмын дагуу үйлдэж, гарын үсэг зурах;

6.2.9. Хяналт шалгалтын тэмдэглэл, акт, албан шаардлагыг шалгуулсан этгээдэд танилцуулж, холбогдох баримт бичигт гарын үсэг зуруулах;

6.2.10. Санхүүгийн хяналт шалгалтын болон аудитын материал, бичсэн танилцуулга, акт, тоо баримтын үндэслэл нотолгооны үнэн зөвийг хариуцах;

6.2.11. Шалгалтын дүнд тулгуурлан гаргасан шийдвэрийн биелэлтэд хяналт тавьж, зохих журмын дагуу биелэлтийг хангуулах арга хэмжээ авах;

Долоо. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх

7.1. Нэгж нь тухайн жилийн болон дунд хугацааны төлөвлөгөөтэй байх бөгөөд төлөвлөгөөг Биеийн тамир, спортын улсын хорооны дарга батална.

7.2. Дотоод аудитын жилийн төлөвлөгөөнд тусгасан аудитын удирдамжийг Биеийн тамир, спортын улсын хорооны дарга батална.

7.3. Дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтыг холбогдох олон улсын стандарт, хууль, журмыг баримтлан гүйцэтгэнэ.

7.4. Мэргэжилтэн, дотоод аудитор нь хяналт шалгалтын дүнгийн талаар шалгалт дууссанаас шалгалтын тэмдэглэл бичиж, аудитын тайлан бэлтгэн нэгтгэж, нэгжийн даргад танилцуулна.

7.5. Санхүүгийн хяналт шалгалтын улсын байцаагч нь шалгалтаар тогтоосон ажлын үр дүн, зөрчил, түүнийг арилгах талаар цаашид авах арга хэмжээг тодорхойлсон шалгалтын тэмдэглэл, санхүү, төсөв, нягтлан бодох бүртгэлийн

холбогдолтой холбоотой хууль тогтоомж зөрчсөн албан тушаалтны төлөх торгууль, төлбөрийг заасан нэг бүрчилсэн акт, албан шаардлага бичнэ.

7.6.Нэгжийн дарга дараах асуудлыг Биеийн тамир, спортын улсын хорооны даргад танилцуулж, тайлагнана.

7.6.1.Гүйцэтгэсэн дотоод аудит, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлт, үр дүн, санхүүгийн хяналт шалгалтын дүн;

7.6.2.Нэгжийн жилийн төлөвлөгөө, түүний хэрэгжилтийн явц;

7.6.3.Холбогдох акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийн явц;

7.6.4.Хөндлөнгийн байгууллагаас өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтийн явц;

7.6.5.Аудитад хамрагдсан байгууллага, нэгжийн үйл ажиллагаанд анхаарах асуудал, холбогдох албан тушаалтанд хариуцлага тооцох санал;

7.7.Нэгж нь хяналт шалгалтаар тогтоосон акт,албан шаардлага, зөвлөмж, түүний мөрөөр авах арга хэмжээний хэрэгжилтэд улирал тутам хяналт тавьж ажиллана.

7.8.Нэгж нь төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн эрхийн хүрээнд дараах байгууллагуудтай хамтран ажиллаж болно.

7.8.1.Мэргэжлийн байгууллага болох Сангийн яамны Санхүүгийн хяналт, эрсдлийн удирдлагын газар, Үндэсний аудитын газартай хамтран ажиллах;

7.8.2.Хяналт шинжилгээ үнэлгээ, дотоод аудитын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн болон төрийн бус байгууллагатай арга зүй, туршлага судлах, солилцох, хамтарсан сургалт зохион байгуулах;

Найм. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын ажлын баримт

8.1.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний ажлын баримт нь хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, бодлого, байгууллагын үйл ажиллагааны тайланд үндэслэн, үйл ажиллагаанд баримтжуулна.

8.2.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэхдээ холбогдох хууль, тогтоомжийг чанд баримтлах бөгөөд бүх үйл ажиллагааг баримтжуулна.

8.3.Дотоод аудитын төлөвлөлт, гүйцэтгэл, тайлагнал, аудитын зөвлөмжийн мөрөөр авах арга хэмжээний үе шат бүрийн явцын талаар ажлын баримт бүрдүүлэн зохих стандартын дагуу байгууллагын архивд хүлээлгэн өгнө.

8.4.Энэхүү дүрмийн 8.1, 8.2-д заасан ажлын баримтыг маргаан гарсан тохиолдолд аудитын үр дүнг магадлах болон аудитын чанарын хяналтын хараат бус үнэлгээ хийхэд ашиглана.

8.5.Биеийн тамир, спортын улсын хорооны дарга нь хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалт болон уг үйл ажиллагааг баримтжуулалтад зайлшгүй хэрэглэх техник, тоног төхөөрөмж, дотоод аудитор чиг үүргээ хараат бусаар, аливаа нөлөөлөлд автахгүйгээр гүйцэтгэхэд бүх талаар дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

Ес. Байгууллагын удирдлага, албан хаагчдын үүрэг

9.1.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтын үйл ажиллагааг явуулах үед мэргэжилтэн, дотоод аудиторын шаардсан мэдээ, баримт материал, лавлагаа, тайлбарыг хяналт шалгалт, аудит хийлгэж байгаа байгууллага, газар, хэлтэс, алба, харьяа салбар нэгжүүдийн удирдлага, албан хаагчид холбогдох дүрэм, зааврын дагуу заасан хугацаанд гаргаж өгөх бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд ярилцлага, асуулга явуулахад оролцоно.

9.2.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын хэлтсээс гаргасан явцын үнэлэлт, дүгнэлт, зөвлөмжийг шалгалтад хамрагдсан Биеийн тамир, спортын улсын хорооны газар, хэлтэс, алба, харьяа байгууллага болон спортын холбоод, төрийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газрын нэгжүүдийн удирдлага, албан хаагчид хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Арав. Бусад

10.1.Шалгалтын үр дүнг санаатайгаар буруу мэдээлж тайлагнасан, хөндлөнгийн этгээдийн болон хувийн ашиг сонирхолд автаж алдаа, зөрчил, шамшигдлыг нуун дарагдуулсан болон хууль тогтоомжоор хориглосон, албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлээгүй үйлдлийг гаргасан шалгалтын багийн гишүүдэд Төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн дотоод журам болон байгууллагын холбогдох бусад дүрэм, журмын дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

---o0o---